

**UCHWAŁA NR LXIII/391/23
RADY GMINY GOWOROWO**

z dnia 27 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2023-2025

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2023, poz. 40) oraz art.176 pkt.1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. 2022, poz. 447) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2023-2025, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Goworowo.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXII/166/20 Rady Gminy Goworowo z dnia 22 czerwca 2020r. w sprawie programu Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2020-2022.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

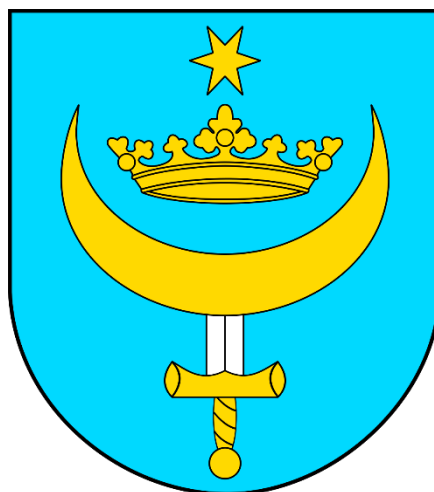
Krystyna Subczyńska

Załącznik do uchwały Nr LXIII/391/23

Rady Gminy Goworowo

z dnia 27 czerwca 2023 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
GMINY GOWOROWO
NA LATA 2023-2025**

Spis treści:

1. Wprowadzenie – charakterystyka rodziny.....	3
2. Uwarunkowania prawne realizacji programu	4
3. Diagnoza społeczna gminy Goworowo.....	5
3.1.Demografia.....	5
3.2.Bezrobocie.....	6
3.3.Podmioty wspierające.....	6
3.4.Pomoc Społeczna.....	9
4. Cele i zadania Programu.....	14
5. Oczekiwane rezultaty.....	17
6. Realizatorzy Programu oraz instytucje wspierające.....	17
7. Źródła finansowania programu i monitoring.....	18
8. Podsumowanie.....	18

1. WPROWADZENIE – charakterystyka rodziny

Rodzina jest podstawowym środowiskiem życia każdego człowieka, jest najmniejszą i podstawową komórką społeczną. To w rodzinie dziecko nabiera wiedzy o otaczającym je świecie, panującymi między ludźmi stosunkami. Poznaje wartości jakie są w życiu ważne. Rodzina kształtuje osobowość dziecka. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest podstawowym warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości i empatii, będzie w przyszłości fundamentem do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej komórki społecznej. Niestety zdarzają się sytuacje, gdy rodzice nie spełniają należycie powierzonej jej funkcji, stając się rodziną dysfunkcyjną, w której występuje: przemoc, apatia, zaniedbanie, brak wsparcia emocjonalnego.

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 901) i ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r., poz. 447) samorząd gminy ma za zadanie wspieranie rodziny poprzez:

- 1) opracowanie i realizację 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) zatrudnianie oraz tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 4) partycypowanie w kosztach związanych z funkcjonowaniem rodziny wspierającej,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie. Jego nadrzędnym celem jest stworzenie skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, sprzyjającemu prawidłowemu jej rozwojowi w gminie Goworowo na lata 2023-2025. Niniejszy Program ma za zadanie wspierać i wspomagać rodzinę przeżywającą trudności tak, aby mogła ona powrócić do prawidłowego funkcjonowania oraz pełnienia roli opiekuńczo-wychowawczej.

W świetle założeń ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny. Powinna być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu.

2. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2023-2025 będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 447 ze zm.),
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901),
- 3) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 670 z późn. zm.),
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.),
- 6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165),
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 172),
- 8) Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 204 z późn. zm.),
- 9) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2197 z późn. zm.),
- 10) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 810)
- 11) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 810),
- 12) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

(t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1329),

13) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 507),

14) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Goworowo na lata 2022-2028 (Załącznik do Uchwały Nr XLV/301/22 Rady Gminy Goworowo z dnia 29 marca 2022 r.),

15) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Goworowo na lata 2022-2026 (Załącznik do Uchwały Nr XLV/300/22 Rady Gminy Goworowo z dnia 29 marca 2022 r.),

16) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz Innym Uzależnieniom dla Gminy Goworowo na lata 2022-2026 (Załącznik do Uchwały Nr XLV/299/22 Rady Gminy Goworowo z dnia 29 marca 2022r.)

3. DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY GOWOROWO

3.1. Demografia

Gmina Goworowo to gmina wiejska położona w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego w powiecie ostrołęckim. Zajmuje obszar 218,93 km² na którym położonych jest 45 sołectw. Z czego najliczniej zamieszkującą jednostką jest Goworowo (728 osób) a najmniej mieszkańców sołectwo Jurgi (26 osób). Poniżej przedstawiono strukturę wiekową ludności gminy Goworowo w latach 2020-2022:

Tab. 1 Struktura wiekowa ludności gminy Goworowo w latach 2020-2022

Zakres danych	2020	2021	2022
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1622	1625	1609
Udział w liczbie mieszkańców	19,32	19,52	19,47
Liczba osób w wieku produkcyjnym	5137	5104	5042
Udział w liczbie mieszkańców	61,19	61,32	61,02
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1636	1594	1612
Udział w liczbie mieszkańców	19,49	19,51	19,51
Liczba mieszkańców ogółem	8395	8323	8263

Źródło: Urząd Gminy Goworowo

Tab. 2 Ruch naturalny ludności gminy w latach 2020-2022

Zakres danych	2020	2021	2022
Liczba urodzeń	95	76	80
Liczba zgonów	118	153	108
Przyrost naturalny	-23	-77	-28

Źródło: Urząd Gminy Goworowo

Tab. 3 Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2020-2022

Zakres danych	2020	2021	2022
Zameldowania spoza gminy	210	236	281
Wymeldowania poza gminę	302	368	379
Saldo migracji ogółem	-92	-132	-98

Źródło: Urząd Gminy Goworowo

3.2. Bezrobocie

Na koniec 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce jako osoby bezrobotne było zarejestrowanych 185 mieszkańców gminy Goworowo, co stanowiło 2,24% ogólnej liczby mieszkańców Goworowa.

Tab. 4 Bezrobotni z terenu gminy w latach 2020-2022

Rok	2020	2021	2022
Liczba bezrobotnych ogółem	299	268	185
Liczba bezrobotnych kobiet	150	144	99

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce

Analizując powyższe dane można zauważyć spadek liczby osób bezrobotnych.

3.3. Podmioty wspierające

Na terenie gminy Goworowo działa szereg podmiotów wspierających instytucje rodziny:

1. Urząd Gminy Goworowo, ul. Ostrołęcka 21, 07-440 Goworowo,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Ostrołęcka 21, 07-440 Goworowo,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny Punkt Informacji Obywatelskiej, ul. Dulczewskiego 1A, 07-440 Goworowo,

4. Przychodnia Lekarska „Vita-Med.” s.c. ul. S. Dulczewskiego 1B, 07-440 Goworowo,
5. NZOZ „Zdrowie” w Kuninie Kunin 20, 07-440 Goworowo,
6. Indywidualna Praktyka Lekarska Stomatologiczna A. Pęksa-Duch, ul. Sienkiewicza 36, 07-440 Goworowo,
7. Indywidualna Praktyka Lekarska Stomatologiczna M. Grzesik, ul. S. Dulczewskiego 1A, 07-440 Goworowo,
8. Indywidualna Praktyka Lekarska Stomatologiczna M. Minota ul. Ostrołęcka 17, 07-440 Goworowo,
9. Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Lipiance, NZOZ MONAR, w Ostrołęce, filia w Lipiance Lipianka 2A, 07-440 Goworowo,
10. Apteka Amicus s.j. ul. S. Dulczewskiego 4, 07-440 Goworowo,
11. Apteka ul. Kościelna 12, 07-440 Goworowo,
12. Punkt Apteczny Kunin Kunin 21A, 07-440 Goworowo,
13. Grupa AA ul. Szkolna 16A, 07-440 Goworowo,
14. Środowiskowy Dom Samopomocy w Czarnowie, (liczba miejsc – 25) Czarnowo 63, 07-440 Goworowo,
15. Posterunek Policji, ul. Szkolna 16, 07-440 Goworowo,
16. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji GOKSiR, ul. Szkolna 16 A oraz 3 świetlice: Świetlica w Goworowie, ul. Ostrołęcka 31, Świetlica Info-Bank Brzeźno 37A, 07-440 Goworowo, Ośrodek Edukacji Regionalnej Lipianka 37A, 07-440 Goworowo,
17. Gminna Biblioteka Publiczna w Goworowie, ul. Szkolna 11, 07-440 Goworowo
18. Filia Biblioteczna w Kuninie, Kunin 22A, 07-440 Goworowo,
19. Filia Biblioteczna w Lipiance, Lipianka 37A, 07-440 Goworowo,
20. Filia Biblioteczna w Pasiekach, Pasieki ul. Szkolna 2, 07-440 Goworowo,
21. Filia Biblioteczna w Żabinie Żabin 100, 07-440 Goworowo,
22. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Goworowie z oddziałami przedszkolnymi Goworówek 43A, 07-440 Goworowo,
23. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika –Filia w Szczawinie Szczawin 49A, 07-440 Goworowo z oddziałem przedszkolnym
24. Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Pasiekach z oddziałami przedszkolnymi, ul. Szkolna 2, 07-440 Pasieki,
25. Szkoła Podstawowa im. św. Stanisława Kostki w Kuninie z oddziałami przedszkolnymi Kunin 22A, 07-440 Goworowo,

26. Zespół Szkół Powiatowych, ul. Ostrołęcka 27, 07-440 Goworowo,
27. Przedszkole Samorządowe w Goworowie, Goworówek 43B , 07-440 Goworowo,
28. Żłobek Samorządowy w Goworowie, Goworówek 43B , 07-440 Goworowo,
29. Punkt Przedszkolny „Wesoła chatka”, ul. Sienkiewicza 1A, 07-440 Goworowo,
30. Uczniowski Klub Sportowy „Trops” przy SP w Goworowie Goworówek 43A, 07-440 Goworowo,
31. Ludowy Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy przy SP w Kuninie Kunin 22A, 07-440 Goworowo,
32. Uczniowski Klub Sportowy przy SP w Pasiekach, ul. Szkolna 2, 07-440 Pasieki,
33. Klub Sportowy „Orz Goworowo”, ul. Ostrołęcka 21, 07-440 Goworowo,
34. Klub Seniora „Rozmarny” Kunin 22A, 07-440 Goworowo,
35. Klub Seniora „Szlachetne Serca” Kunin 22A, 07-440 Goworowo,
36. Stowarzyszenie Klub Seniora „Jesienne Kwiaty” ul. Dulczewskiego 1A, 07-440 Goworowo
37. Towarzystwo Przyjaciół Goworowszczyzny, ul. Szkolna 16A, 07-440 Goworowo,
38. Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi „Sąsiad” ul. Szkolna 16A, 07-440 Goworowo,
39. Stowarzyszenie „Jesteśmy Betanią” ul. Ostrołęcka 18, 07-440 Goworowo,
40. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Czerwinie, Filia w Goworowie, ul. Ostrołęcka 27.

Na terenie gminy Goworowo funkcjonują następujące placówki oświatowe (dane na 31.12.2022 - rok szkolny 2022/2023)

1. Przedszkole Samorządowe w Goworowie - 99 uczniów,
2. Szkoła Podstawowa w Goworowie i Filia w Szczawinie - 491 uczniów (wraz z oddziałami przedszkolnymi),
3. Szkoła Podstawowa w Kuninie - 122 uczniów (wraz z oddziałami przedszkolnymi),
4. Szkoła Podstawowa w Pasiekach – 98 uczniów (wraz z oddziałami przedszkolnymi),
5. Zespół Szkół Powiatowych w Goworowie - 115 uczniów,
6. Żłobek Samorządowy Goworowie – 30 osób,
7. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Wesoła Chatka”- 25 osób,

Placówki oświatowe znajdujące się terenie gminy Goworowo wyposażone są w odpowiednie sprzęty i pomoce dydaktyczne, które ułatwiają pracę dzieciom i młodzieży. Od grudnia 2021 roku Przedszkole Samorządowe i Żłobek Samorządowy działają w nowo powstałym budynku, który jest odpowiedni na potrzeby lokalnej społeczności.

Działalnością kulturalną w gminie zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Gminna Biblioteka Publiczna w Goworowie wraz z 4 filiami w Kuninie, Lipiance, Pasiekach i Żabinie. W życie kulturalne lokalnej społeczności zaangażowane są też Koła Gospodyń Wiejskich.

Zadania ochrony zdrowia w gminie realizują 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz jest zarejestrowanych 6 prywatnych praktyk lekarskich. Na terenie gminy funkcjonują 2 apteki i 1 punkt apteczny. Propagowaniu sportu i rozwojowi kultury fizycznej w gminie służy 13 obiektów rekreacyjno-sportowych, a wśród nich m.in.: sale gimnastyczne przy szkołach, boiska (kompleks boisk sportowych Orlik przy SP w Goworowie, boisko przy parafii w Goworowie) i 9 placów zabaw. Ponadto w gminie zarejestrowane są 4 uczniowskie kluby sportowe (KS „Orz” Goworowo, UKS „Trops” przy SP w Goworowie, LMUKS przy SP Kuninie, KS przy SP w Pasiekach).

3.4 Pomoc społeczna

Pomoc społeczną świadczy mieszkańcom Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie, którego działalność pomocową uzupełniają parafie i organizacje pozarządowe, z którymi samorząd gminy współpracuje przy realizacji różnych przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie w 2022 r. wspierał rodziny poprzez realizację świadczeń rodzinnych (t.j. zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego).

Tab. 5 Świadczenia rodzinne

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin pobierających świadczenie
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	557
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	66
Świadczenie rodzicielskie	247 (liczba świadczeń)

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie

Ośrodek Pomocy Społecznej w swoich działaniach wspiera rodziny poprzez realizację działań z zakresu pomocy społecznej osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Tab. 6 Powody przyznania pomocy

Powody trudnej sytuacji życiowej klientów OPS	Liczba rodzin
Ubóstwo	144
Sieroctwo	2
Bezdomność	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	59
Niepełnosprawność	108
Długotrwała lub ciężka choroba	148
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	144
Przemoc w rodzinie	2
Alkoholizm	6
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu zakładu karnego	1
Zdarzenia losowe	4
Bezrobocie	66

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie

Jak wynika z powyższych danych głównym powodem przyznania pomocy w 2022 roku była długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego i ubóstwo. Najrzadziej przyznawana była pomoc z powodu trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego, sieroctwa i przemocy w rodzinie.

Najczęstszą formą przyznania pomocy społecznej w gminie Goworowo jest pomoc finansowa i rzeczowa (zasiłki celowe na zakup żywności i odbiór produktów żywnościowych) oraz dożywianie dzieci w szkole w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. W 2022 roku z dożywiania skorzystało 242 uczniów.

Tab. 7 Formy pomocy społecznej

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Kwota świadczeń
Zasiłek stały	31	188.928,14 zł
Zasiłek okresowy	17	24.183,00 zł
Zasiłek celowy na dożywianie i pomoc rzeczowa	175	235.800,00zł
Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe	64	32.990,00 zł

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie

GOPS Goworowo zatrudnia obecnie jednego asystenta rodziny, którego zadaniem jest wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Asystenta rodziny przydziela Kierownik OPS na wniosek pracownika socjalnego lub zgodnie z art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – jeśli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców do pracy z asystentem rodziny.

Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą:

- opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,

- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016r. O wsparciu kobiet w ciąży i „Za życiem”,
- prowadzenie dokumentacji, pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Goworowie,
 - monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
 - współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Rola asystenta rodziny polega na wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunków i relacji w rodzinie. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców i dzieci. Należy jednak pamiętać, że asystent rodziny ma pomagać a nie wyręczać rodzinę w jej działaniach. Najważniejszym celem przy wspieraniu rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Tab. 8 Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

ROK	2020	2021	2022
liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny	15	14	16
liczba dzieci w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny	35	35	51

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie

Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2022r. wyniósł: 62.586,23 zł

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce wspiera mieszkańców gminy Goworowo.

Tab. 9 Liczba dzieci z gminy Goworowo objętych wsparciem PCPR

Rok:	2020	2021	2022
Liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0
Liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
Liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	0	2
Liczba dzieci z gminy umieszcz. w plac. opiekuńczo-wychowawcz.	0	0	0
Liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępc.	6	5	7
Liczba dzieci z gminy przebywaj. w placówkach opiek.-wychow.	1	1	1
Liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	4	4	5
Liczba usamodzielnionych dzieci z gminy	2	1	1
Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	0	0	0
Liczba pełnoletnich wychowanków w trakcie realizacji procesu usamodz.	2	2	5

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie w 2022 roku współfinansował pobyt 5 dzieci w 3 rodzinach zastępczych. Koszty poniesione z tego tytułu to 24.519,67 zł.

Przemoc w rodzinie - Procedura „Niebieskiej karty”. Przemoc w rodzinie jest istotnym problemem społecznym, występuje niezależnie od statusu społecznego rodziny. Istnieją

pewne elementy ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się przemocy w rodzinie, należą do nich m. in.: normy społeczne i kulturowe, środowisko społeczne i warunki życia, uzależnienia oraz osobowość sprawcy i ofiary przemocy. Ofiarami przemocy są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore. Podstawowym dokumentem regulującym kwestie przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U z 2021 r., poz. 1249). Na podstawie ww. ustawy zostało wydane rozporządzenie regulujące kwestie procedury „Niebieskiej Karty”. Na podjęcie interwencji w środowisku, z wykorzystaniem tej procedury nie jest potrzebna zgoda osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedurę może wszcząć policja, przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i ochrony zdrowia.

Dane z Posterunku Policji w Goworowie ukazują ilość interwencji domowych na terenie Gminy Goworowo.

Tab. 10 Policyjne interwencje domowe

Rok:	2022
Liczba interwencji domowych	186
Liczba założonych Niebieskich Kart	9

Źródło: Posterunek Policji w Goworowie

Przystępując do opracowania Programu Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2023-2025, dokonano oceny stopnia wdrożenia poprzednio obowiązującego Programu na lata 2020-2022. Głównym problemem w gminie Goworowo był wówczas brak żłobka, jak i niewystarczająca liczba miejsc w przedszkolu. Od końca 2021 roku do użytku oddano nowo powstały budynek, w którym znajduje się przedszkole i żłobek. W połowie 2021 roku powstała także nowa niepubliczna placówka przedszkolna „Wesoła Chatka”. Tak więc jeden z głównych celów poprzedniego programu wspierania rodziny został zrealizowany.

4. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem głównym programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz profilaktyka w zakresie działań na rzecz wzmocnienia rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i młodzieży oraz zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.

ZADANIA	REALIZATORZY
<ul style="list-style-type: none">- monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin dysfunkcyjnych,- pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin w trudnej sytuacji finansowej (zasiłki celowe, rzeczowe, świadczenia rodzinne wraz z dodatkami, pomoc osobom uprawnionym do alimentów),- przyznawanie „Karty Dużej Rodziny” zawierającej zbiór przywilejów i uprawnień dla rodzin posiadających troje i więcej dzieci,- zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w stołówkach szkolnych, przedszkolach,- praca socjalna,- poradnictwo dla rodzin dysfunkcyjnych,- wspieranie idei wolontariatu,- organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,- pomoc w wyposażeniu dzieci w przybory szkolne (stypendium szkolne).	<ul style="list-style-type: none">- GOPS,- placówki oświaty,- służba zdrowia

2. Prowadzenie działalności profilaktycznych mających na celu promowanie prawidłowego modelu rodziny i sprzyjających umacnianiu więzi rodzinnych.

ZADANIA	REALIZATORZY
<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie roli i funkcji rodziny poprzez wspólne działania pracownika socjalnego, asystenta rodziny oraz zespołu interdyscyplinarnego w udzielaniu wsparcia rodzinom dysfunkcyjnym, - modelowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, uświadamianie w zakresie funkcji poszczególnych członków rodziny, - udzielanie specjalistycznego wsparcia dla rodzin, porady, prelekcje dla rodziców, - monitorowanie rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, - zachęcanie osób uzależnionych do podjęcia terapii, - organizowanie warsztatów psychologicznych dla rodzin z zakresu rozwiązywania trudnych sytuacji rodzinnych i radzenia sobie z problemami. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - Placówki oświatowe, - Asystent Rodziny, - Urząd Gminy w Goworowie, - Policja, - Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, - Kuratorzy.

3. Wspieranie rodzin w działaniach mających na celu powrót dzieci z pieczy zastępczej.

ZADANIA	REALIZATORZY
<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie pracy z rodzinami biologicznymi, którym przywrócono władzę rodzicielską, - pomoc rodzinie w uzyskaniu zdolności finansowej do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie (pomoc w pozyskaniu i utrzymaniu pracy), - zapewnienie dostępu do specjalistów wspomagających rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Urząd Gminy, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie

ZADANIA	REALIZATORZY
<ul style="list-style-type: none">- tworzenie odpowiednich warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,- organizowanie szkoleń dla osób podejmujących działania na rzecz wspierania rodzin i dzieci,- uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez inne instytucje,- finansowanie szkoleń	<ul style="list-style-type: none">- GOPS,- Urząd Gminy.

5. OCZEKIWANE REZULTATY

Spodziewanymi rezultatami realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2023-2025 są:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przywrócenie im zdolności do wypełniania obowiązków rodzicielskich;
2. Ograniczenie występowania zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami, w tym rodzin z problemem przemocy w rodzinie, rodzin z uzależnieniami;
3. Współpraca rodziców z instytucjami w celu powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej;
4. Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie dostępnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych;
5. Rozwijanie współpracy instytucji podmiotów i organizacji pozarządowych na rzecz wspierania dziecka i rodziny.

6. REALIZATORZY PROGRAMU ORAZ INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE

Głównym realizatorem niniejszego programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie, działający przy współpracy z Urzędem Gminy w Goworowie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goworowie, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Czerwinie z filią w Goworowie, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w

Rodzinie w Gminie Goworowo, placówkami oświatowymi, Sądem Rejonowym w Ostrołęce, parafiami rzymsko-katolickimi w gminie, organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, kuratorami Sądowymi i oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU i MONITORING

Źródłem finansowania programu jest budżet gminy Goworowo, w tym środki przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz środki pozyskiwane z funduszy zewnętrznych (np. programów rządowych). Natomiast monitorowanie Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość. GOPS w Goworowie przedkłada sprawozdanie z realizacji Programu Wójtowi Gminy Goworowo oraz Radzie Gminy Goworowo do 31 marca następnego roku.

8. PODSUMOWANIE

Przedstawione w programie działania mają charakter profilaktyczny i ochronny. Mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą im odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu przez samych zainteresowanych będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny oraz ważne jest włączenie się całego środowiska lokalnego, dla wypracowania zamierzonych celów.

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt.1 i art. 179 ust. 2 z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. 2022, poz. 447)

W ramach zadań własnych gmina ma zapewnić rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wsparcie, organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje 3 – letnie Programy Wspierania Rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem Programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest zasadne.

Sporządził:

kierownik GOPS

w Goworowie

Janusz Świdorski